

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Euromontec CZ s.r.o.**, se sídlem Bělehradská 858/23, Praha 2, zast. advokátem Mgr. Petrem Dvořákem, se sídlem AK Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 1. 2022, č. j. 6 A 73/2021-21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného usnesení Městského soudu v Praze (dále „městský soud“), kterým byla odmítnuta žaloba na ochranu před nezákonným zásahem; ten měl spočívat v postupu Policie ČR při vracení věcí náležejících stěžovateli, zajištěných při domovní prohlídce dne 8. 8. 2012, či vydaných Mgr. P. V. a Ing. J. H.

[2] V žalobě stěžovatel uvedl, že dne 8. 8. 2012 bylo na základě rozhodnutí Okresního soudu v Berouně přistoupeno k domovní prohlídce, a to v místech, kde měl v dané době sídlo (na adrese Vysoká 145, Rakovník). Prohlídka byla provedena příslušníky Policie ČR, útvaru pro odhalování organizovaného zločinu v rámci trestního řízení, ve kterém byla prověřována domnělá trestná činnost jednatele a zaměstnanců stěžovatele. Následně bylo usnesením Policie ČR ze dne 11. 7. 2013, č. j. UOOZ-1080/TČ-2012-290030, zahájeno trestní stíhání jednatele pro trestný čin dle § 342 odst. 1 trestního zákoníku. Dne 29. 10. 2014 byla Okresním státním zastupitelstvím v Berouně podána obžaloba k Okresnímu soudu v Berouně; po provedeném hlavním líčení bylo dne 14. 3. 2017 vydáno usnesení č. j. 2 T 166/2014-3851, kterým bylo rozhodnuto tak, že se věc postupuje Státnímu úřadu inspektorátu práce, neboť uvedený skutek není trestným činem. Dále

stěžovatel uvedl, že se obrátil na nadřízené orgány se žádostí o přezkoumání postupu policie týkající se vrácení jeho věci. V žalobě stěžovatel rovněž popsal, z jakého důvodu jednatelka stěžovatele odmítla některé věci převzít; podotkl, že nesouhlasil se způsobem, jakým byly věci zpět vydány, a podal rovněž stížnost k Ministerstvu spravedlnosti, odboru dohledu; podnět byl odložen, nicméně v odkládacím dopise bylo konstatováno, že v předmětné věci orgány činné v trestním řízení postupovaly v rozporu s příslušnými ustanoveními trestního řádu a k nim vydané judikatuře. Na základě toho stěžovatel očekával, že Policie ČR svůj postup přehodnotí, což se nestalo.

[3] **Městský soud** dospěl k závěru, že je dán důvod pro odmítnutí podané žaloby ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., protože s ohledem na povahu „*napadeného úkonu*“ není splněna jedna z podmínek řízení, kterou je nezákonný zásah správního orgánu; tento nedostatek je neodstranitelný. Je tomu tak proto, že v dané věci Policie ČR nevystupovala vůči stěžovateli jako správní orgán ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a § 82 s. ř. s. a ani nevykonávala působnost ve veřejné správě, proto městskému soudu nesvědčí pravomoc přezkoumávat žalobou napadený úkon orgánu činného v trestním řízení označený jako nezákonný zásah.

[4] Městský soud při posouzení věci vycházel z rozsudku NSS ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Aps 2/2004-6, dle kterého „*nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. nemůže být úkon policejního orgánu při výkonu působnosti orgánu činného v trestním řízení. Zásahem podrobeným přezkoumání ve správním soudnictví může však být zásah policejního orgánu při výkonu působnosti ve veřejné správě [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]*.“ Vycházel rovněž z rozsudku NSS ze dne 24. 9. 2014, č. j. 4 As 129/2014-40, v němž se konstatuje: „*Nejvyšší správní soud (jakož i ostatní soudy činné ve správním soudnictví) vedou řízení a rozhodují ve věcech, které jim zákon svěřuje (pravomoc soudů, § 4 soudního řádu správního). Do této pravomoci patří (mimo jiné) rozhodovat o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů tam, kde někdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím správního orgánu a domáhá se žalobou toho, aby takové rozhodnutí bylo zrušeno. Ze soudního řádu správního ani z žádného jiného zákona nevyplývá, že by mu byla založena jakákoli kompetence rozhodovat ve věci samé v soudně trestních věcech nebo ve věcech přestupkových. Stejně tak ale není v pravomoci Nejvyššího správního soudu přezkoumávat postup orgánů činných v trestním řízení, ani prošetřovat a vyřizovat stížnosti na tvrzený nesprávný postup správního orgánu. Soud na sebe nemůže vztáhnout pravomoci kontrolní nebo dozorčí, protože mu je zákon nesvěřil. „Prošetření případu“ a zjednání nápravy jinou formou, než kterou by připouštěl zákon, tedy správnímu soudu nepřísluší.*“ V rozsudku ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 28/2008-29, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „*stěžovatel kasační stížností zpochybnil závěr krajského soudu, podle nějž posuzovaná věc nespadá do pravomoci soudů ve správním soudnictví. Krajský soud v této souvislosti poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. Na 579/2003-10 (www.nssoud.cz), podle nějž ze soudního řádu správního ani z žádného jiného zákona nevyplývá, že by správním soudům byla založena kompetence rozhodovat ve věci samé v soudně trestních věcech nebo ve věcech přestupkových, přezkoumávat postup orgánů činných v trestním řízení nebo prošetřovat a vyřizovat stížnosti na jejich tvrzený nesprávný postup. Podobný závěr, byť ve vztahu ke státnímu zastupitelství, nikoliv k Policii ČR, učinil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 10. 2005, č. j. 6 As 58/2004-45 (č. 1407/2007 Sb. NSS), a na půdorysu řízení o ochraně před nezákonným zásahem také v rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Aps 2/2004-69 (č. 623/2005 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud ani v nyní posuzované věci*

pokračování

neshledal důvodu, aby se od své ustálené judikatury odchýlil. Jakkoliv na základě této judikatury nelze učinit závěr, že je jakékoliv rozhodnutí Policie ČR, resp. jakýkoliv postup či nečinnost Policie ČR, vyňato z přezkumu soudů ve správním soudnictví, lze uzavřít, že je tomu tak v případech, kdy se Policie ČR nachází v pozici orgánu činného v trestním řízení. Stěžovatel se domáhal přezkumu rozhodnutí, kterým bylo odloženo jeho trestní oznámení, tedy ve věci, kde Policie ČR vystupovala právě v roli orgánu činného v trestním řízení.“

[5] Z obsahu spisu je dle městského soudu zřejmé, že Policie ČR postupovala podle § 78 a § 80 odst. 1 trestního řádu jako policejní orgán (tj. orgán činný v trestním řízení dle legislativní zkratky uvedené v § 12 odst. 1 trestního řádu) podle § 12 odst. 2 písm. a) trestního řádu; podotkl, že i sám stěžovatel opakovaně v žalobě označil žalovaného za „*policejní orgán*“. Městský soud upozornil, že trestní řád obsahuje prostředky, kterými se mohl stěžovatel postupu policejního orgánu bránit (k možnostem obrany srov. blíže body 46 až 57 nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 3. 2017, sp. zn. II. ÚS 3173/16).

[6] **V kasační stížnosti** stěžovatel tvrdí, že postup soudu, kterým byla žaloba odmítnuta, je postupem nezákonným [§ 103 odst. 1 písm. e). s. ř. s.]. Stěžovatel je toho názoru, že závěr soudu stran absence podmínek řízení je nesprávný a zakládá ve svém důsledku nezákonnost rozhodnutí, kterým byla žaloba odmítnuta. Stěžovatel souhlasí s tím, že policejní orgán postupoval při odebrání věcí jako orgán činný v trestním řízení, když samo odebrání věcí, respektive jejich předání ze strany stěžovatele, bylo činěno v rámci trestního řízení. Stěžovatel však nezákonný zásah spatřuje v postupu policie při vracení věcí. Přitom má stěžovatel za to, že vzhledem k tomu, že odebrané dokumenty se staly součástí vyšetřovacího spisu, při jehož vedení postupuje i Policie ČR dle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, jedná i při nakládání s těmito dokumenty policie také v souladu s tímto předpisem. Při nakládání s těmito dokumenty tedy dle stěžovatele Policie ČR již aktuálně nevystupuje jako orgán činný v trestním řízení, ale vykonává působnost ve veřejné správě dle zákona č. 499/2004 Sb., a tedy ji je nutno považovat za správní orgán ve smyslu soudního řádu správního a je tak možné se domáhat nápravy při nesprávném nakládání s těmito věcmi, též žalobou na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na to, že v žalobě bylo explicitně uvedeno, že se jedná o tvrzený nezákonný zásah policejního orgánu a že proti postupu tohoto subjektu podal stěžovatel též stížnost pro porušení zákona u Ministerstva spravedlnosti. Je proto zřejmé, že po celou dobu byly stěžovatelem namítány nezákonné postupy orgánu činného v trestním řízení, nikoliv úkony správního orgánu nebo ozbrojeného bezpečnostního sboru. Veškeré námitky stěžovatele uvedené v kasační stížnosti považuje proto žalovaný za nedůvodné. Žalovaný je toho názoru, že na základě všech předložených a provedených důkazů byl skutkový děj jednoznačně a plně prokázán, přičemž ve shodě se závěry městského soudu platí, že žalovaný, resp. Policie ČR postupovala podle § 78 a § 80 odst. 1 trestního řádu jako policejní orgán podle § 12 odst. 2 písm. a) trestního řádu. Trestní řád navíc obsahuje prostředky, kterými se stěžovatel mohl proti postupu policejního orgánu bránit, přičemž jejich nevyužití nijak nezdůvodnil. Stěžovatel navíc nijak blíže nespecifikuje, k jakému konkrétnímu pochybení či porušení zákona č. 499/2004 Sb. mělo postupem žalovaného, resp. Policie ČR, dojít, stejně tak není v kasační stížnosti uvedeno, proč porušení tohoto právního předpisu nebylo namítáno a jakkoli blíže konkretizováno v řízení před Městským soudem v Praze a proč se stěžovatel

nedomáhal nápravy v souladu s § 71 odst. 1 písm. a) zákona č. 499/2004 Sb., podle něhož kontrolu dodržování povinností na úseku archivnictví a výkonu spisové služby vykonává Ministerstvo vnitra. Žalovaný tak považuje nově uváděná tvrzení stěžovatele týkající se porušení zákona č. 499/2004 Sb. za účelová, nepodložená žádnými konkrétními důkazy a zároveň v rozporu s § 104 odst. 4 s. ř. s., dle kterého kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele odmítl jako nepřipustnou, resp. pokud by Nejvyšší správní soud neshledal důvody nepřipustnosti, navrhuje žalovaný, aby byla kasační stížnost zamítnuta pro nedůvodnost.

[8] **Nejvyšší správní soud** po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu a z důvodů v kasační stížnosti uplatněných, současně přihlížel k tomu, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by byl povinen Nejvyšší správní soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[9] Podstatou řešené žaloby byla tvrzená nezákonnost postupu Policie ČR při vrácení věcí náležejících stěžovateli, které u něj byly zajištěny při domovní prohlídce prováděné na základě soudního příkazu v souvislosti s úkony trestního řízení. Rovněž tak z listin založených ve spise vyplývá, že vrácení věcí, resp. jejich vydání bylo prováděno policejním orgánem dle § 80 trestního řádu.

[10] Stěžovatel tvrdí, že v případě vrácení věcí, vzhledem k tomu, že odebrané dokumenty se staly součástí vyšetřovacího spisu, při jehož vedení postupuje i Policie ČR dle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, Policie ČR již aktuálně nevystupuje jako orgán činný v trestním řízení, ale vykonává působnost ve veřejné správě, a tedy ji je nutno považovat za správní orgán ve smyslu soudního řádu správního a je tak možné se domáhat nápravy při nesprávném nakládání s těmito věcmi žalobou na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu.

[11] Nejvyšší správní soud konstatuje, že tuto argumentaci stěžovatel nepřipustně predestiná až v kasační stížnosti, nicméně ani tak jí nemůže přisvědčit. Především zcela nelogická je úvaha stěžovatele, že tentýž orgán v rámci prověřované trestné činnosti věci zajistí jakožto orgán činný v trestním řízení (zde stěžovatel nezpochybňuje, že Policie ČR byla v postavení orgánu činného v trestním řízení), ale poté tytéž věci již vrací v postavení jiného (správního) orgánu. Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že rovněž pro vedení trestního spisu platí spisový řád vydaný v souladu se zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů; avšak tento zákon nijak neřeší procesní postupy týkající se vrácení věcí. Vrácení věcí v tomto konkrétním případě bylo imanentní součástí daného trestního řízení a Policie ČR tedy stále vystupovala jako orgán činný v trestním řízení a nevykonávala žádnou působnost ve veřejné správě, jinými slovy, „nepřešla“ do postavení správního orgánu. Optikou stěžovatele by zajištění věcí v rámci provádění úkonů v trestním řízení nepodléhalo soudnímu přezkumu, naopak postup při jejich zpětném vydání by již byl soudem přezkoumatelný. S takovou úvahou Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit, neboť nemá ani právní ani faktické opodstatnění.

pokračování

[12] Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatele důvodné, shodně s městským soudem konstatuje, že namítaný nezákonný postup Policie ČR se odehrál v rámci konkrétního trestního řízení, ve kterém Policie ČR vystupovala jako orgán činný v trestním řízení; v takovém případě nepřísluší postup policejních orgánů přezkoumávat ve správním soudnictví (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, sp. zn. 2 Aps 2/2004, ze dne 18. 2. 2010, č. j. 7 Aps 1/2010-53, či usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 9. 2013, sp. zn. I. ÚS 2661/13).

[13] Nejvyšší správní soud shledal napadené usnesení městského soudu zcela v souladu se zákonem a konstantní judikaturou; kasační stížnost proto jako nedůvodnou dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[14] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovanému, jemuž by dle pravidla úspěchu náhrada nákladů řízení náležela, žádné náklady nad rámec běžné správní činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. listopadu 2022

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu